

VEROHALLINTO

Esikunta- ja oikeusyksikkö
Elena Vigren

10.11.2025

Eduskunta

Hallintovaliokunta
HaV@eduskunta.fi

Eduskunnan hallintovaliokunnalle

Lausuntona hallintovaliokunnassa käsiteltävänä olevassa asiassa HE 124/2025 vp (Hallituksen esitys eduskunnalle sähköisen tiedoksiannon ensisijaisuutta viranomaistoiminnassa koskevaksi lainsäädännöksi) esitän kunnioittaen seuraavaa:

Verohallinto kannattaa hallituksen esitystä. Sähköisen viranomaisasioiden ensisijaisuuden edistäminen tukee Verohallinnon strategista tavoitetta siirtyä kohti digitaalisia palveluita. Paperipostin vähentäminen on myös merkittävä keino Verohallinnon toimintamenojen sopeuttamiseksi. Verohallinto arvioi, että sähköisten tiedoksiannon ensisijaisuudella on mahdollista saavuttaa sen osalta noin 10 miljoonan euron vuotuiset säästöt, mikä edellyttää digitaaliseen asiointiin kyvykkäiden verovelvollisten kattavaa siirtymistä sähköiseen tiedoksiantoon. Jos tavoitellut muutokset eivät toteudu, Verohallinto joutuu kohdistamaan lisäleikkauksia toimintoihinsa, millä on vaikutusta sen toimintakykyyn ja siten myös verokertymään.

Eduskunnan käsiteltävänä on HE 124/2025 vp:n lisäksi HE 157/2025 vp (Hallituksen esitys eduskunnalle sähköistä tiedoksiantoa Verohallinnossa koskevaksi lainsäädännöksi). Digitaalisen viranomaisviestinnän edistämiseen liittyvät tavoitteet saavutetaankin Verohallinnon osalta näissä hallituksen esityksessä ehdotettujen muutosten yhteisvaikutuksena. Hallituksen esityksessä HE 157/2025 vp ehdotettu erityissääntely täydentää yleissääntelyä huomioiden veroasioita koskevat erityispiirteet sekä verovelvollisten oikeusturvan ja tiedoksiannon tehokkaan toteutumisen. Sähköinen tiedoksianto veroasioissa koskisi verovelvollisia, joilla on käytössään Suomi.fi-viestinvälityspalvelu tai jotka ovat osoittaneet kyvykkyytensä käyttää Verohallinnon sähköisen asiointin palveluita kirjautumalla OmaVeroon. Sähköinen tiedoksianto veroasioissa ei jatkossa edellyttäisi suostumusta. Erityissääntelyn nojalla sähköisen tiedoksiannon ensisijaisuutta sovellettaisiin myös kuolinpesiin, yhteisöihin, yhteisetuuksiin ja yhtymiin.

Hallituksen esityksessä eduskunnalle sähköisen tiedoksiannon ensisijaisuutta viranomaistoiminnassa koskevaksi lainsäädännöksi (HE 124/2025 vp) ehdotetaan, että suostumuksen edellyttämisestä luovuttaisiin niiden täysi-ikäisten henkilöiden osalta, joilla ei ole rekisteröityä edunvalvojaa. Verotuksen erityislainsäädännössä on nykyisin erikseen säädetty suostumuksesta sähköiseen tiedoksiantoon, joten kyseisten säännösten muuttaminen, siten kuin asiaa koskevassa hallituksen esityksessä HE 157/2025 vp on esitetty, on välttämätöntä, jotta digitaalisen viranomaisviestinnän ensisijaisuus toteutuu myös Verohallinnon osalta. Verolakien muutokset on myös ensiarvoisen tärkeää saattaa voimaan samanaikaisesti yleislainsäädännön muutosten kanssa. Muussa tapauksessa verotusasiakirjojen sähköinen tiedoksianto jäisi yleislainsäädännön voimaan tullessa edelleen verovelvollisen antaman suostumuksen varaan, jolloin digitaalisen viranomaisviestinnän ensisijaisuustavoitteita ja säästöjä ei tältä osin saavutettaisi. Muutosten eriaikainen voimaantulo myös vaikeuttaisi niitä koskevaa ohjausta ja viestintää.

HE 124/2025 vp:n mukaan henkilölle avattaisiin Suomi.fi-viestinvälityspalvelutili, kun hän tunnistautuu minkä tahansa viranomaisen asiointipalveluun vahvan tunnistautumisen välineellä. Viestinvälityspalvelutilin käyttöönoton yhteydessä henkilöä tulee tehokkaasti ja ymmärrettävästi

Verohallinto

Esikunta- ja oikeusyksikkö
Vääksyntie 4
Helsinki

www.vero.fi

029 512 000

informoida siitä, että hän saa jatkossa kaikkien viestinvälityspalvelun käyttäjäorganisaatioina olevien viranomaisten tiedoksiannot sähköisesti, jotta hän hahmottaa muutoksen kokonaisvaikutuksen omalta osaltaan. Esimerkiksi Verohallinnon henkilöasiakkaiden näkökulmasta Suomi.fi-viestinvälityspalvelun käyttöönotto tarkoittaisi, että henkilö alkaisi saada verotusta koskevat tiedoksiannot tiedoksi sähköisesti OmaVerossa riippumatta siitä, onko hän aiemmin käyttänyt kyseistä palvelua. Kaikilla verovelvollisilla ei ole ollut asiointitarvetta OmaVerossa verotuksen viranomaisaloitteisen luonteen vuoksi. Esimerkiksi jos henkilöllä, jolle Verohallinto on aiemmin lähettänyt paperipostitse verotusta koskevat asiakirjat, kuten esitäytetyn veroilmoituksen ja verokortin, ei ole ollut tarvetta ilmoittaa näihin mitään muutoksia, hän ei välttämättä ole kirjautunut OmaVeroon, vaikka hän sinänsä olisi digitaaliseen asiointiin kyvykäs. Jatkossa näidenkin henkilöiden tulisi seurata Suomi.fi-viestejä ja käydä OmaVerossa saadakseen tiedoksi sinne saapuneet verotuspäätökset ja muut verotusta koskevat asiakirjat. Näissä tilanteissa yleisen tiedotuksen merkitys sähköisestä tiedoksiantomenettelystä korostuu.

Jos verovelvollisella ei olisi käytössään Suomi.fi-viestinvälityspalvelua, hän saisi erityislainsäädäntöön HE 157/2025 vp:ssä ehdotettujen säännösten perusteella verotuspäätökset ja muut asiakirjat tiedoksi sähköisesti vain, jos hän on lain voimaantulon jälkeen kirjautunut OmaVeroon. Verohallinto voisi antaa päätökset ja muut asiakirjat tiedoksi sähköisesti OmaVeron-asiointin perusteella täysi-ikäiselle henkilölle, jolle ei ole määrätty edunvalvojaa tai edunvalvontavaltuutettua, jos hän kirjautuu OmaVeroon lain voimaantulon jälkeen. Lisäksi Verohallinto voisi toimittaa tiedoksiannon sähköisesti kuolinpesälle, yhteisölle, yhteisetuudelle ja yhtymälle, jonka puolesta laillinen edustaja tai valtuutettu on kirjautunut OmaVeroon lain voimaantulon jälkeen.

Verohallinto tulee ohjaamaan verovelvollista OmaVeroon kirjautumisen yhteydessä siitä, että hän saa jatkossa verotusta koskevat päätökset ja asiakirjat tiedoksi vain sähköisesti OmaVerossa. Verovelvollista ohjataan antamaan sähköinen yhteystieto (sähköpostiosoite ja/tai puhelinnumero) heräteilmoitusta varten. Verovelvolliselle kerrotaan, että jos hän ei anna yhteystietoa eikä hänellä ole käytössään Suomi.fi-viestinvälityspalvelua, hänen tulee seurata aktiivisesti OmaVeroa. Lisäksi verovelvollista informoidaan siitä, miten hän voi palata paperipostiin.

Vaikka Suomi.fi-viestien käyttäjämäärä on tämän vuoden kuluessa noussut huomattavasti (vuonna 2024 n. 1,5 miljoonaa käyttäjää, 9/2025 n. 2,2 miljoonaa käyttäjää), OmaVero-palvelun käyttäjämäärä on edelleen selvästi tätä korkeammalla tasolla. Esimerkiksi vuonna 2024 yhteensä 3,5 miljoonaa henkilöasiakasta kirjautui OmaVeroon. Merkittävä osuus OmaVeron käyttäjistä ei ole ottanut Suomi.fi-viestinvälityspalvelua käyttöön siitä huolimatta, että Digi- ja väestötietovirasto on toukokuusta 2025 alkaen ehdottanut palvelun käyttöönottoa joka kerta, kun henkilö on tunnistautumassa vahvasti jonkin viranomaisen sähköiseen asiointipalveluun. Kynnys asioida sähköisesti veroasioissa voi olla matalampi kuin esim. sellaisissa viranomaispalveluissa, joiden käyttö on enintään satunnaista. Verohallinnon käsityksen mukaan on mahdollista, että yleislain muutoksista huolimatta jatkossakin voi olla merkittävä määrä henkilöasiakkaita, jotka käyttävät OmaVeroa ja joilla on valmius ja kyvykyys ottaa veropostia vastaan sähköisesti OmaVerossa, vaikka he eivät olisikaan valmiita kaikilta eri viranomaisilta tulevan postin sähköiseen tiedoksiantoon. Verotuksessa on lähtökohtaisesti kyse säännöllisesti toistuvasta massamenettelystä (esim. verokortit, esitäytetty veroilmoitus), jonka aikataulut ovat vakiintuneita ja verovelvollisille tuttuja, ja johon liittyvä asiointi, tyypillisesti veroilmoituksen täydentäminen tai muutosverokortin hakeminen, tapahtuu muutenkin pääosin sähköisesti. OmaVero-palvelun käyttöaste on erittäin korkea ja sen käyttö on vakiintunutta. Esimerkiksi yli 90 % esitäytettyjen veroilmoitusten täydennyksistä ja korjauksista tehdään nykytilassa OmaVerossa.

Tiedoksiannon tehokasta toteutumista veroasioissa tukee muun muassa se, että verovelvollisella tulee olemaan Suomi.fi-viestinvälitystilin toiminnallisuuksien lisäksi mahdollisuus hallita OmaVero-palvelussa verotuksen tiedoksiantoja koskevia ilmoituksia; luonnolliset henkilöt voivat jatkossa tilata

Verohallinto
Esikunta- ja oikeusyksikkö
Vääksyntie 4
Helsinki

www.vero.fi
029 512 000

VEROH 6818/w 1.2004

ilmoituksen OmaVeroon tallennetusta asiakirjasta esimerkiksi tekstiviestinä puhelimeensa Suomi.fi-viestinvälitystilille lähetettävän ilmoituksen lisäksi ja verovelvollinen voi halutessaan ilmoittaa useita sähköpostiosoitteita. Verohallinto tulee myös aktiivisesti seuraamaan raporteilta lukemattomia kirjeitä ja lähettää tarvittaessa muistutuksia tiedoksiannosta verovelvollisen tilanteen mukaan sähköpostitse, tekstiviestillä tai paperikirjeellä.

Verovelvollisen valinnanvapautta tukee myös ehdotettuun erityislainsäädäntöön sisältyvä mahdollisuus milloin tahansa ilmoittaa OmaVero-palvelussa tai muutoin, että hän ei käytä OmaVeroa. Tällöin Verohallinto siirtyy paperipostitse tapahtuvaan tiedoksiantoon edellyttäen, että verovelvollisella ei ole käytössään Suomi.fi-viestinvälityspalvelua, eikä verovelvollinen myöskään kirjaudu uudestaan OmaVero-palveluun. Jos verovelvollinen ei ole käyttänyt lainkaan OmaVeroa lain voimaantulon jälkeen, Suomi.fi-viestinvälitystilin sulkeminen riittää, eikä Verohallinnolle tarvitse erikseen tehdä ilmoitusta siitä, ettei henkilö tule käyttämään OmaVero-palvelua.

Sekä yleislakiin että erityislainsäädäntöön ehdotettu sääntely mahdollistaa myös sen, että Verohallinto voi käyttää harkintavaltaa tiedoksiantotavan valinnassa. Verohallinto voisi käyttää paperipostia tiedoksiantojen tosiasiallisen toteuttamisen ja oikeusturvan varmistamiseksi silloin, jos Verohallinnolla on tiedossaan olosuhteet, jotka estävät pääsyn sähköiseen tiedoksiantoon (esim. saavutettavuusongelma) tai rajoittavat henkilön tosiasiallista kyvykkyyttä saada sähköisiä tiedoksiantoja. Verohallinto voisi lähettää tiedoksiannot paperipostitse esimerkiksi, jos Verohallinto saisi tiedon henkilön olosuhteista, jotka estävät tai vaikeuttavat sähköisten tiedoksiantojen vastaanottamista OmaVerossa. Harkintavalta mahdollistaa myös sen, että tietyt kirjeet, kuten esimerkiksi ulosottouhkauset maksukehotukset, voidaan tarvittaessa lähettää paperilla, vaikka verovelvollisella olisi sähköinen tiedoksiantotapa käytössä.

Muutosten toimeenpanosta aiheutuu vähäisiä investointimenoja ja vuotuisia ylläpitokustannuksia Verohallinnon tietojärjestelmään ja OmaVero-palveluun. Muutos edellyttää virkailijakoulutusta ja lisää varsinkin lain voimaantulovaiheessa ohjaus- ja neuvontatehtävien määrää. Oletettavaa on, että neuvontatarve lisääntyy sekä sähköiseen tiedoksiantoon siirtyvien että paperiasiointiin jäävien asiakkaiden osalta. Ohjaustarvetta on erityisesti niiden asiakkaiden kohdalla, jotka eivät ole aiemmin käyttäneet OmaVeroa. Verohallinto tulee tarjoamaan tehokasta yleistä ja asiakaskohtaista ohjausta ja viestintää, jotta varmistetaan, että verovelvollisilla on selvä käsitys siitä, milloin he ovat sähköisen tiedoksiannon piirissä, miten heidän tulee toimia saadakseen tiedon heille lähetetyistä päätöksistä ja muista asiakirjoista sekä miten he voivat tarvittaessa irtautua sähköisestä tiedoksiannosta. Verohallinnon tulee myös vielä kehittää sähköisten asiakirjojen saavutettavuutta eräiltä osin sekä turvata riittävästi lainsäädännön mukaisten kielellisten oikeuksien toteutuminen sähköisen asiainnin yhteydessä.

Elena Vigren
johtava asiantuntija